

Manevi Değerler Boyutuyla Evde Bakım Hizmetleri

Zeki Karataş

AÇILIM KİTAP

Zeki Karataş, Yrd. Doç. Dr.

1993 yılında Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisansını Din Psikolojisi alanında tamamladı. Bir yıl özel bir huzurevi/yaşlı bakım merkezinde sorumlu müdür olarak görev yaptıktan sonra, altı yıl sınıf öğretmeni olarak Milli Eğitim Bakanlığı'na ait okullarda çalıştı. On yıl Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı kuruluşlarda sosyal hizmet uzmanı ve idareci olarak görev yaptı. 2016 yılında Selçuk Üniversitesi'nde sosyal hizmet doktorasını tamamladı. Şu anda Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışma yaşamına devam etmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

açılımkitap
alemdar mah. çatalçeşme sok.
defne han no:27/15 cağaloğlu fatih-istanbul
tel: 0212 520 98 90
www.acilimkitap.com - bilgi@acilimkitap.com

evde bakım hizmetleri -manevi değerler boyutuyla-
zeki karataş

açılımkitap: 106
sosyoloji: 49
sosyal hizmetler: 6

yayınevi sertifika no: 22787

ısbn: 978-605-9608-01-5

birinci baskı: aralık 2016

kapak: tekin öztürk
içdüzen: pınar

baskı-cilt: step ajans rek. mat. tan. ve org. ltd.şti.
göztepe mh. bosna cd. no:11 34200 bağcılar-istanbul
tel: 0212 446 88 46 stepajans@gmail.com
matbaa sertifika no: 12266

açılımkitap pınar yayınları tic. ve san. a.ş'nin tescilli markasıdır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 9
BÖLÜM I
EVDE BAKIM HİZMETLERİ 13
BAKIM HİZMETLERİ 17
Bakım Hizmetlerinin Tanımı ve İçeriği 19
Bakıma Muhtaç Bireyler 21
Özürlülük Nedeniyle Bakıma Muhtaçlık 23
Kronik Hastalık Nedeniyle Bakıma Muhtaçlık 29
Yaşlılık Nedeniyle Bakıma Muhtaçlık 32
EVDE BAKIM HİZMETLERİ 37
Evde Bakım Hizmetlerinin Tanımı, Kapsamı ve Türleri . 39
Evde Bakım Hizmetine İhtiyaç Duyulmasının Nedenleri 42
Evde Bakım Hizmetlerinin Türkiye'deki Gelişimi 46
Evde Bakım Hizmetlerinin Diğer Ülkelerdeki Uygulamaları 50
Evde Bakım Hizmeti Sunan Bakıcı Bireyler 54
Evde Bakım Hizmeti Sunan Bakıcıların Rol ve Görevleri 58
Evde Bakım Hizmeti Sunan Aile Bireyi Bakıcıların Karşılaştıkları Sorunlar 60
Psikolojik Sorunlar ve Tükenmişlik Sendromu 61
Sosyal Dışlanma Sorunu 63

Ekonomik Yoksulluk Sorunu 66
Fiziksel Sorunlar 67
Evde Bakım Hizmeti Sunan Bireylerin Etik Değerleri 68
EVDE BAKIM HİZMETİ UYGULAMALARINDA SOSYAL HİZMETİN ROLÜ 75
BAKIM YÜKÜ İLE BAŞAÇIKMANIN ZORLUKLARI 79
Başaçıkma Kavramı, Türleri ve İşlevleri 80
Evde Bakım Hizmeti Sunan Bireylerin Bakım Yükü İle Başaçıkma Uğraşıları 82
Bakım Yükü İle Başaçıkmada Değerlerin Etkisi ve Rolü. 86
Bakım Hizmeti Sunumunda Başaçıkma ve Yükleme Teorisi İlişkisi 90
MORAL VE MANEVİ DEĞERLERİN BAŞAÇIKMADAKİ ETKİSİ 97
Bakım Hizmeti Sunumunda Moral ve Manevi Değerler 102
Moral ve Manevi Değerlerin Başaçıkmadaki Rolü 106

BÖLÜM II:
EVDE BAKIM HİZMETİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA 117
Araştırmanın Amacı ve Önemi 120
Araştırmanın Deseni 121
Araştırmanın Katılımcıları 123
Derinlemesine Görüşme Süreci 124
Görüşmelerin Analizi 126
EVDE BAKIM HİZMETİ ARAŞTIRMASI KATILIMCILARI 129
Ailenin Yaşadığı Hanenin Özellikleri 129
Hanede Yaşayan Kişi Sayısı 129
Hanede Yaşayan Bakıma Muhtaç Engelli Sayısı 130
Hanede Yaşayan Bireylerin Aylık Toplam Gelirleri ... 130
Hanede Kişi Başına Düşen Aylık Gelir Miktarı 131
Hanenin Mülkiyet Durumu 131
Hanedeki Oda Sayısı 132

Hanede Bakıma Muhtaç Engelliye Ait Odanın Olup Olmadığı 132
Hanede Bakıma Muhtaç Engelliye Uygun Düzenleme Yapılıp Yapılmadığı 133
Bakıcı Aile Bireyini Tanıtıcı Bilgiler 134
Aile Bireyi Bakıcının Cinsiyeti 134
Aile Bireyi Bakıcıların Yaşa Göre Dağılımları 135
Aile Bireyi Bakıcının Medeni Durumu 135
Aile Bireyi Bakıcının Eğitim Düzeyi 135
Aile Bireyi Bakıcının Bakıma Muhtaç Özürlüye Yakınlığı 136
Aile Bireyi Bakıcının Bakım Hizmeti Sunma Süresi .. 137
Aile Bireyi Bakıcının Evde Bakım Yardımı Alma Süresi .. 137
Bakım Hizmeti Sunan Bireyin Sosyal Güvence Durumu. 138
Bakıma Muhtaç Engelli Bireyi Tanıtıcı Bilgiler 139
Bakıma Muhtaç Engellinin Cinsiyeti 139
Bakıma Muhtaç Engellinin Yaşı 139
Bakım Muhtaç Engellinin Eğitim Düzeyi 140
Bakıma Muhtaç Engellinin Medeni Durumu 140
Bakıma Muhtaç Engellinin Sosyal Güvence Durumu 141
Bakıma Muhtaç Engellinin 2022 Sayılı Yasa Kapsamında Özürlü/Yaşlı Maaşı Alma Durumu 141
Bakıma Muhtaç Engellinin Özel Eğitim Alma Durumu .. 142
Bakıma Muhtaç Engellinin Engel Türü 142
Bakıma Muhtaç Engellinin Engel Oranı 143
Bakıma Muhtaç Engellinin Engelli Olma Nedeni 143
Engellinin Günlük Aktivitelerini Yerine Getirirken Aldığı Destek Türü 144
Bakıma Muhtaç Engellinin Kendini İfade Edebilme Durumu 144

Bakıma Muhtaç Engelli Bireyin Tıbbi Bakım Görme Durumu 145
BAKICILARIN DİLİNDEN EVDE BAKIM HİZMETLERİ.. 147
Bakım Yüküyle İlk Karşılaşma 148
Başa Gelen Olağanüstü Durumu Yorumlama Şekli 163
Bakım Hizmeti Sunarken Yaşanılan Sorunlar 174
Bakım Hizmeti Sunmanın Temel Motivasyon Unsurları 186
Bakım Yükü İle Başaçıkmada Destek Alınan Manevi Değerler 195
Bakıma Muhtaç Bireyle Öznel İlişkiler 206
Bakım Yükü İle Başaçıkmada Kullanılan Yöntemler 215
Bakım Hizmeti Sunmanın Neden Olduğu Kısıtlanmalar 225
Profesyonel Destek İhtiyacı 231
Bakım Merkeziyle İlgili Düşünceler 239
Evde Bakım Hizmetiyle İlgili Görüşler ve Beklentiler ... 246
SONUÇLAR 261
Katılımcılara İlişkin Genel Sonuçlar 262
Evde Bakım Hizmeti Sunan Aile Bireyi Bakıcıların Sorunlarına İlişkin Sonuçlar 263
Bakım Yükü İle Başaçıkma Yöntemlerine İlişkin Sonuçlar .. 266
Evde Bakım Hizmeti Sorunlarıyla Başaçıkmada Moral ve Manevi Değerlerin Etkisiyle İlgili Sonuçlar 268
Evde Bakım Hizmeti ve Alternatif Modellerle İlgili Sonuçlar 269
ÖNERİLER 271
KAYNAKÇA 277
EK:
BİR ANNENİN DİLİNDEN EVDE BAKIM HİZMETİ 297